

Os kommunes årsregnskap og årsberetning 2022 – Kontrollutvalgets uttalelse

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Os kommune	23.05.2023	20/23
Saksbehandler	Torill Bakken	
Arkivkode	FE-216 - Revisjon	
Arkivsaknr	23/194 - 8	

Forslag til vedtak:

- Kontrollutvalget vedtar forslag til uttalelse om kommunekassens årsregnskap og kommunens årsberetning 2022.
- Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet. Uttalelsen skal følge kommunens behandling av årsregnskap og årsberetning.

Vedlegg

- Årsregnskap 2022 – utsendt tidligere
- Årsberetning 2022 – utsendt tidligere
- Revisors beretning 2022
- Forslag til uttalelse regnskap 2022

Tidligere behandling av saken:

Kontrollutvalget behandlet denne saken i møte 8. mai 2023, sak 14/23, men valgte å utsette behandlingen av saken.

Følgende behandling og vedtak 8. mai:

Behandling:

Økonomisjefen gikk igjennom nøkkeltall i regnskapet. Hun svarte på spørsmål fra utvalget underveis. Kommunedirektøren supplerte med informasjon. Oppdragsansvarlig revisor gikk igjennom revidering av årets regnskap med en presentasjon.

Det har oppstått uenighet mellom Os kommune og revisjonen angående tilskudd til ressurskrevende brukere. Saken er ikke avsluttet og kan få konsekvenser for resultatet av regnskapet. Utvalget diskuterte om saken bør utsettes og behandles når uenigheten er avklart og utsetter derfor å avgi uttalelse.

Følgende forslag ble framsatt under behandlingen:

Behandlingen utsettes. Uttalelse til kommunens årsregnskap og årsberetning 2022 avgis i ekstraordinært møte 23. mai 2023.

Framsatt forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken utsettes og behandles i ekstraordinært møte 23. mai 2023 kl. 15:00.

Administrasjonen var innkalt til møtet 8. mai for å presentere årsregnskap og årsberetning 2022 for Os kommune. Økonomisjef og kommunedirektør orienterte. Oppdragsansvarlig revisor deltok i møtet og gikk igjennom en revisjonsprosess. De svarte på spørsmål fra utvalgets medlemmer.

Saken legges nå fram for utvalget for endelig behandling.

Saksopplysninger:

Kommunestyret er ansvarlig for å forvalte kommunens økonomi, herunder vedta årsregnskap og årsberetning, jf. kommuneloven § 14-2. Årsregnskapet skal vise kommunens inntekter og bruk av midlene den har til rådighet. Årsregnskapet må sees i sammenheng med kommunens årsberetning. Sammen utgjør disse noen av de viktigste dokumentene kommunestyret behandler i løpet av året.

Fristen for å levere årsregnskap og årsberetning er henholdsvis 22.02. og 31.03, jf. kommuneloven §14-6 og 14-7. Revisjonsberetningen skal avlegges innen 15.04. I 2023 falt denne dato på en lørdag, så fristen var 17.04.

Kommunestyret må behandle årsregnskap og årsberetning innen 30.06.

Årsregnskapet skal bestå av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomisk oversikt og noteopplysninger. Årsregnskapet skal vise regnskapstall på samme detaljnivå som i årsbudsjettet.

Det følger videre av kommuneloven § 14-3 at kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet innstiller til vedtak.

Det er opp til kontrollutvalget selv å bestemme hva uttalelsen skal inneholde. Hverken kommuneloven eller forskrift om kontrollutvalg og revisjon stiller konkrete krav til hva uttalelsen skal inneholde, utover at den skal knytte seg til forhold i årsregnskapet eller årsberetningen og tilhørende revisjonsberetning. Det vises til sekretariatets kommentarer under vurdering.

Kommunekassens årsregnskap:

Kommunekassens årsregnskap er utformet i samsvar med gjeldende lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk, og avlagt innen fristen.

Noen kommentarer til årsregnskapet:

Driftsregnskapet

- Driftsregnskapet viser at kommunekassen hadde kr 261 959 611 til fordeling netto drift i 2022.
- Brutto driftsresultat viser driftsinntekter fratrukket driftsutgifter og er *negativt* kr 19 517 323
- Netto driftsresultat viser driftsinntekter fratrukket driftsutgifter, renter og avdrag og er *negativt* kr 18 718 655.
- Netto driftsresultat i % av driftsinntektene er på -7,1%.
- Netto avsetning til disposisjonsfondet ble kr. 0

De fleste rammeområdene viser budsjettavvik. Kun en av virksomhetene (administrasjon) har i 2022 et mindreforbruk på kr 0,3 mill. De andre virksomhetene har hatt overforbruk i 2022, på til sammen kr 13,6 mill.

Uenighet om tilskudd

Det oppsto uenighet mellom kommunen og revisor om tilskudd til ressurskrevende brukere. Dette skjedde etter at regnskapet var ferdig revidert. Det ble redegjort under utvalgets behandling den 8. mai hvor oppdragsansvarlig revisor, daglig leder i revisjonsselskapet, kommunens økonomisjef og kommunedirektør var til stede.

Resultatet i gjeldende regnskap legger til grunn at tilskuddet til ressurskrevende brukere er kr 15 millioner. Revisor godkjente i første omgang et tilskudd på kr 10 millioner. Kommunen mente dette ikke var riktig og etter en bistand av Momentum Helsehjelp ble revisor og Os kommune den 8. mai enige om et tilskudd på 12,973 millioner.

Altså viser regnskapet en feil på 2,027 millioner.

Dette resulterer i et avvik. Reelt netto driftsresultat er *negativt* kr. 20 745 655. Avviket, *negativt* kr. 2,027 millioner, vil bli overført til 2023 regnskapet.

Det må bemerkes at kommunen ønsker å endre regnskapstallene, men revisor mener gjeldende regnskap kan godkjennes uendret og at merforbruket skal overføres 2023 regnskapet.

Revisjonsberetningen av 17. april 2023 er gjeldende.

Lånegjeld

Kommunens netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter er på 71%. Dette er høyt i forhold til det som er anbefalt, mellom 50%-60%.

Likviditet

Likviditeten kan måles som arbeidskapital i % av driftsinntektene. En reduksjon i arbeidskapitalen innebærer at kommunens eksterne finansiering ikke dekker finansieringsbehovet. Landsgjennomsnittet ligger på cirka 20-25 %. Os kommunes arbeidskapital ligger for 2022 på 18,56 %. Regnskapet for 2021 viste 25,25%.

Noter til regnskapet

Noter er opplysninger som gis som en del av årsregnskapet. Notene skal bidra til å øke forståelsen av regnskapet, og skal ha en klar henvisning til postene i regnskapet som kommenteres. Sekretariatet har ingen kommentarer til disse.

Årsberetningen

Kommuner skal utarbeide en årsberetning for kommunens samlede virksomhet.

Årsberetningen er avlagt innen fristen og inneholder opplysninger om regnskapet og redegjørelser som loven krever. Årsberetningen er samtidig årsmelding for kommunen og gir vesentlig utfyllende opplysninger om virksomheten i 2022.

Revisjonsberetningen

Revisjonsberetningen for 2022 er avgitt uten forbehold og presiseringer, en såkalt normalberetning.

Revisjonsberetning er avlagt 17. april, innenfor kommunelovens frist.

I henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 skal kontrollutvalget påse at regnskapsrevisors påpekninger etter kommuneloven §24-7 til 24-9 blir rettet eller fulgt opp. Kontrollutvalget har ikke mottatt påpekninger i fra revisor.

Vurdering:

Kontrollutvalget står i utgangspunktet fritt til å bestemme innhold i uttalelse til årsregnskap og årsberetning. Sekretariatet vil likevel påpeke at formålet med uttalelse fra kontrollutvalget primært er å gi innspill til kommunestyret og formannskapetets behandling av årsregnskap og årsberetning. Det vil si at forhold som er knyttet til økonomiforvaltning, svakheter i rutiner og lignende som kontrollutvalget er blitt kjent med, f.eks. gjennom oppfølging gjennom året med revisor, kun bør omtales i uttalelsen i den grad kontrollutvalget mener at disse forhold må få betydning for godkjenning av årsregnskap/årsberetning i kommunestyret.

Forhold knyttet til internkontroll og økonomiforvaltning som ikke påvirker godkjenning av årsregnskap/årsberetning bør håndteres av kontrollutvalget som egne saker som eventuelt også oversendes kommunestyret til behandling.

Sekretariatet er ikke kjent med at det gjennom året eller i forbindelse med revisors oppsummering i forbindelse med årsoppgjørrevisjonen har kommet frem andre forhold som tilsier at kommunestyret ikke bør godkjenne årsregnskapet eller årsberetningen som det er lagt frem.

Det er ikke foretatt endringer i regnskap eller revisjonsberetning siden utvalgets forrige behandling av saken. Det vil si at regnskapsåret 2022 viser et negativt driftsresultat på kr 18 718 655, mens det reelle tallet er kr. 20 745 655. Differansen vil bli overført 2023 regnskapet.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å gi en uttalelse i samsvar med vedlagt forslag. Kontrollutvalget har likevel anledning til å gi flere kommentarer til årsregnskap og årsberetning.